

Pagaidu versija

TIESAS SPRIEDUMS (otr? pal?ta)

2019. gada 13. j?nij? (*)

L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu – Pievienot?s v?rt?bas nodoklis (PVN) – Direkt?va 2006/112/EK – 9. un 10. pants – Nodok?a maks?t?js – Saimnieciska darb?ba, kas tiek veikta “patst?v?gi” – J?dziens – Fonda uzraudz?bas padomes locek?a darb?ba

Liet? C?420/18

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Gerechtshof 's? Hertogenbosch* (Hertogenboshas apel?cijas tiesa, N?derlande) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2018. gada 21. j?nij? un kas Ties? re?istr?ts 2018. gada 26. j?nij?, tiesved?b?

IO

pret

Inspecteur van de rijksbelastingdienst,

TIESA (otr? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js A. Arabadžijevs [A. Arabadjiev], tiesneši T. fon Danvics [T. von Danwitz], K. Vajda [C. Vajda], P. Dž. Šv?rebs [P. G. Xuereb] un A. Kumins [A. Kumin] (referents),

?ener?ladvok?ts: M. Špunars [M. Szpunar],

sekret?rs: A. Kalots Eskobars [A. Calot Escobar],

?emot v?r? rakstveida procesu,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

- IO v?rd? – J. L. Delleman,
- N?derlandes vald?bas v?rd? – M. Bulterman un J. M. Hoogveld, p?rst?vji,
- Zviedrijas vald?bas v?rd? – A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, J. Lundberg un H. Eklinder, p?rst?vji,
- Eiropas Komisijas v?rd? – J. Jokubauskait? un P. Vanden Heede, p?rst?vji,

?emot v?r? p?c ?ener?ladvok?ta uzklauš?šanas pie?emto l?mumu izskat?t lietu bez ?ener?ladvok?ta secin?jumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu ir par Padomes Direktīvas 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV 2006, L 347, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “PVN direktīva”) 9. un 10. panta interpretāciju.

2 Šis līgums tika iesniegts tiesvedībā starp IO un *Inspecteur van de rijksbelastingdienst* (Nodokļu administrācijas inspektors, Nīderlande) jautājumā par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) piemērošanu attiecīgajai personai par darbību fonda uzraudzības padomes locekļa amatā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Atbilstoši PVN direktīvas 9. panta 1. punktam:

““Nodokļa maksātājs” ir jebkura persona, kas patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru saimniecisku darbību, neatkarīgi no šīs darbības mērķa vai rezultāta.

Jebkuru ražotāju, tirgotāju vai pakalpojumu sniedzēju darbību, tostarp kalnrūpniecību, lauksaimniecisku darbību un brīvo profesiju darbību, uzskata par “saimniecisku darbību”. Materiāla vai nemateriāla pakalpojuma izmantošana ar noliku gūt no tā ilglaicīgus ienākumus jo paši ir uzskatāma par saimniecisku darbību.”

4 Šīs pašas direktīvas 10. pantā ir paredzēts:

“Šīs direktīvas 9. panta 1. punktā paredzētais nosacījums, ka saimniecisku darbību veic “patstāvīgi”, atbilstoši PVN nodarbinātās un citas personas, ciktāl tās ar darba devēju saista darba līgums vai jebkādas citas juridiskas saites, kas rada darba devēja un darba ņēmēja tiesiskās attiecības saistībā ar darba apstākļiem, atalgojumu un darba devēja atbildību.”

Nīderlandes tiesības

5 *Wet op de omzetbelasting 1968* (1968. gada Likums par apgrozījuma nodokli) 7. pantā ir paredzēts:

“1. Komersants ir ikviena persona, kas patstāvīgi veic komercdarbību.

2. Šajā likumā ar komercdarbību saprot ar:

a) profesionālo darbību;

[..].”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

6 IO ir tādā fonda uzraudzības padomes loceklis, kura galvenā darbība ir ilgstoši nodrošināt mājokli personām, kurām tas ir nepieciešams.

7 Šis fonda statūtos ir paredzēts, ka uzraudzības padomē ir vismaz pieci locekļi un ne vairāk kā desmit locekļi, kurus ieceļ uz noteiktu gadu pilnvaru laiku. Personai, kurai ir nosūtīts darba līgums ar fondu, nevar būt šāds pilnvarojums. Minētās uzraudzības padomes locekļus var atstādināt vai atsaukt par nolaidību viņu pienākumu pildīšanas laikā vai citu nopietnu iemeslu dēļ tikai ar tās pašas uzraudzības padomes lēmumu, kas pieņemts ar trīs ceturtdaļu balsu vairākumu un pārstāv vismaz trīs ceturtdaļas no tās locekļiem, izņemot locekli vai locekļus, par

kuriem tiek lemts.

8 Š? fonda uzraudz?bas padomes pilnvaras jo ?paši ietver vad?bas strukt?ras locek?u iecelšanu, atst?din?šanu un atsaukšanu no amata, k? ar? vi?u darba apst?k?u noteikšanu, š?s strukt?ras l?mumu izpildes aptur?šanu, konsult?ciju sniegšanu šai strukt?rai, gada p?rskatu sast?d?šanu, uzraudz?bas padomes locek?u iecelšanu, atst?din?šanu un atsaukšanu no amata un p?d?jo min?to locek?u fiks?ta atalgojuma noteikšanu.

9 Lai gan šo fondu ties? un ?rpus tiesas p?rst?v t? vad?bas strukt?ra, t? p?rst?v?bu interešu konflikta gad?jum? starp vad?bas strukt?ru vai vienu no t?s locek?iem un šo fondu nodrošina kop?gi uzraudz?bas padomes priekšs?d?t?js un viens vai vair?ki no t?s locek?iem. Turkl?t, ja nav neviena no vad?bas strukt?ras locek?iem, š? fonda vad?bu l?dz jaunajai vad?bas strukt?ras iecelšanai nodrošina uzraudz?bas padome.

10 Kas attiecas uz min?t?s uzraudz?bas padomes uzdevumiem, fonda stat?tu 18. pant? ir noteikts:

“1. Uzraudz?bas padomes uzdevums ir kontrol?t vad?bas strukt?ras strat?ģiju un dar?jumu visp?r?jo norisi fond? un ar to saist?to komercdarb?bu. Uzraudz?bas padomes locek?i veic savus uzdevumus bez pilnvarojuma no personas, kas tos iec?lusi, un neatkar?gi no ?pašaj?m vi?u esošaj?m interes?m komercdarb?b?. Tie sniedz padomus vad?bas strukt?rai. Savu uzdevumu izpild? uzraudz?bas padomes locek?i koncentr?jas uz fonda un ar to saist?t?s komercdarb?bas interes?m.

2. Uzraudz?bas padomei nav j?attaisnojas par sav?m darb?b?m vad?bas strukt?rai.

3. Uzraudz?bas padome sniedz ?r?jo atskaiti par sav?m darb?b?m, ikgada zi?ojum? ietverot darb?bas zi?ojumu.

4. Uzraudz?bas padome nosaka savu darba k?rt?bu reglament?, kas nevar ietvert ties?bu aktiem vai šiem stat?tiem pret?jus noteikumus.”

11 Par savu darb?bu attiec?g? fonda uzraudz?bas padomes locek?a status? IO sa?em bruto atl?dz?bu 14 912 EUR gad?, kurai tiek piem?roti algas nodok?a un soci?lo iemaksu ietur?jumi. Šo atalgojumu uzraudz?bas padome noteica, pamatojoties uz *Wet Normering Bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector* (Likums par publisk? sektora un publiskajam sektoram piel?dzin?mu strukt?ru amatpersonu darba samaksu un t?s noteikšanas k?rt?bu) noteiktaj?m norm?m, un tas nav atkar?gs nedz no ieinteres?t?s personas dal?bas sapulc?s, nedz no faktiski nostr?d?taj?m darba stund?m.

12 Turkl?t IO tiek ar? nodarbin?ts k? pašvald?bas ier?dnis. Tom?r vi?a pien?kumi min?t?s uzraudz?bas padomes locek?a status? nek?d? veid? neskar pašvald?bu, kur? vi?š ir nodarbin?ts, t?d?j?di nerodas jaut?jums par iesp?jam? interešu konflikta past?v?šanu.

13 L?dz 2013. gada 1. janv?rim tika uzskat?ts, ka IO nav j?maks? PVN par savu darb?bu š? fonda uzraudz?bas padomes locek?a status?, pamatojoties uz *Staatssecretaris van Financiën* (valsts sekret?rs finanšu liet?s, N?derlande) 2006. gada 5. oktobra apstiprin?šanas l?mumu. Tom?r šis l?mums tika atsaukts.

14 2014. gada 8. j?lij? IO k? uzraudz?bas padomes loceklis iesniedza PVN deklar?ciju 782 EUR apm?r? par laikposmu no 2014. gada 30. apr??a l?dz 1. j?nijam. Ar 2014. gada 9. j?lija v?stuli tas tom?r iesniedza s?dz?bu par šo nodokli, kura ar nodok?u administr?cijas l?mumu tika noraid?ta. IO pras?ba pret šo l?mumu tika noraid?ta k? nepamatota ar *rechtbank Zeeland?West?Brabant*

(Zvlandes/Rietumbrabantes tiesa, Nderlande) spriedumu.

15 IO iesniedza apelācijas sūdzību par šo spriedumu *Gerechtshof 's-Hertogenbosch* (Hertogenboshas apelācijas tiesa, Nderlande). Šī tiesa precizē, ka tajā izskatāmās lietas dalībnieki strīdas par jautājumu, vai IO vieta attiecīgās uzraudzības padomes locekļa darbības dēļ bija jākvalificē par “komersantu” 1968. gada Likuma par apgrozījuma nodokli 7. panta izpratnē un par “nodokļu maksātāju” PVN direktīvas 9. un 10. panta izpratnē. Šajā ziņā nevar apstrīdēt to, ka ieinteresētā persona – kuras uzraudzības padomes loceklis – ilglaicīgi piedalās saimnieciskajā dzīvē un līdz ar to veic saimniecisko darbību. Tomēr minētās lietas dalībnieki strīdas par jautājumu, vai šī darbība tiek veikta patstāvīgi.

16 *Gerechtshof 's-Hertogenbosch* (Hertogenboshas apelācijas tiesa) uzskata, ka IO neveic patstāvīgu saimniecisku darbību, par ko liecina tostarp šādi elementi:

- attiecīgā fonda uzraudzības padomes locekļu iecelšana, atceļšana vai atsaucšana no amata uzraudzības padomē;
- šīs uzraudzības padomes lemj par savu locekļu fiksētu atalgojumu, šim atalgojumam neesot atkarīgam no viņu dalības sapulcēs vai faktiski nostrādātā darba stundām, un
- minētās uzraudzības padomes loceklis nevar individuāli īstenot pilnvaras, kas tam piešķirtas, tādējādi loceklis rīkojas nevis savā vārda, savas intereses un par to uzņemties atbildību, bet gan uzraudzības padomes vārda, tai uzņemties atbildību.

17 Savukārt šī tiesa uzskata, ka par šādas darbības veikšanu liecinot tostarp šādi elementi:

- persona, kas noslēgusi darba līgumu ar attiecīgo fondu, nevar būt uzraudzības padomes loceklis;
- lai gan uzraudzības padome iecel savus locekļus, iecelšana atspoguļo, ka pakalpojumu sniegšanas līguma noslēgšana starp attiecīgo locekli un šo fondu, bet tikai šis fonds šādu līgumu var noslēgt kā juridisku personu;
- šīs līguma noslēgšanas brīdī minētais fonds nevar brīvi noteikt darba apstākļus un atalgojumu, atkarīgoties no šajā ziņā uzraudzības padomes pieņemtajiem noteikumiem, un turklāt tas pats neuzņemas parasta darba devēja atbildību, un
- attiecīgā fonda uzraudzības padomes locekļi ir neatkarīgi šajā padomē un tiem ir jārīkojas kritiskā veidā attiecībā pret citiem tās locekļiem un šīs fonda vadības struktūru.

18 Šī tiesa secina, ka minētā fonda uzraudzības padomes loceklis attiecībā uz saviem darba apstākļiem un atalgojumu atrodas padotībā situācijā attiecībā pret šo uzraudzības padomi, pat ja rūpīgi nepastāv nekādas padotības saiknes starp šo locekli un minēto uzraudzības padomi, nedz arī starp to un attiecīgo fondu. Tādā tādā veidā slēdzas uzskatīt, ka šajā gadījumā pamatlietā aplūkojamā saimnieciskā darbība netiek veikta patstāvīgi un ka tādēļ IO nevar kvalificēt par “nodokļa maksātāju”.

19 Tā kā *Gerechtshof 's-Hertogenbosch* (Hertogenboshas apelācijas tiesa) bija radušās šaubas par PVN direktīvas interpretāciju, tā nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai fonda uzraudzības padomes loceklis, kurš darba apstākļu un atalgojuma ziņā atrodas šīs padomes padotībā, tomēr pārējā ziņā viņam nav padotības attiecībā uz uzraudzības padomi vai fondu, patstāvīgi veic saimniecisko darbību [PVN] direktīvas 9. un 10. panta nozīmē?”

Par prejudiciālo jautājumu

20 Ar savu jautājumu iesniedzītiesa būtībā jautā, vai PVN direktīvas 9. un 10. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tās fonda uzraudzības padomes loceklis, kds ir prasītājs pamatlietā, patstāvīgi veic saimniecisko darbību šo normu izpratnē un tādēļ tas jākvalificē par PVN maksātāju.

21 Lai atbildētu uz šo jautājumu, jāatgādina, ka par nodokļa maksātāju tiek uzskatīts ikviens, kas patstāvīgi jebkurā vietā veic vienu no PVN direktīvas 9. panta 1. punkta otrajā daļā minētajām saimnieciskajām darbībām, tostarp sniedz pakalpojumus. Šajā normā izmantotā terminoloģija piešķir jēdzienam “nodokļa maksātājs” plašu definīciju, kas ir vērsta uz patstāvīgumu saimnieciskās darbības veikšanā, tādējādi par PVN maksātjiem ir uzskatāmas visas personas, kas objektīvi atbilst šajā tiesību normā paredzētajiem kritērijiem (spriedums, 2016. gada 12. oktobris, *Nigl* u.c., C-340/15, EU:C:2016:764, 27. punkts, kārtojuma minētā judikatūra).

22 Šajā ziņā PVN direktīvas 10. pants ir precīzs, ka nosacījums, ka saimniecisku darbību veic patstāvīgi, atbrīvo no PVN nodarbinātās un citas personas, ciktāl tās ar darba devēju saista darba līgums vai jebkādas citas juridiskas saites, kas rada padotības saikni saistībā ar darba apstākļiem, atalgojumu un darba devēja atbildību.

23 Tādējādi jāizskata jautājums, vai fonda uzraudzības padomes locekļa darbība, kdu veic prasītājs pamatlietā, jākvalificē par “saimniecisku” darbību, un pēc tam – vai šā darbība tiek veikta “patstāvīgi”.

Par darbības “saimniecisko” raksturu

24 Šajā lietā – ko pamatlietas dalībnieki neapstrīd – šāda darbība ir kvalificējama par “saimniecisku”, jo tā ir ilgstošā un par tās veikšanu tiek saņemta atlīdzība, kuras saņēmējs ir persona, kas veic šo darbību (spriedums, 2018. gada 13. jūnijs, *Polfarmex*, C-421/17, EU:C:2018:432, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).

25 Proti, par darbības veikšanu attiecīgā fonda uzraudzības padomes locekļa statusā prasītājs pamatlietā saņēma bruto atalgojumu 14 912 EUR gadā. Šajā ziņā nav nozīmes tam, ka minētais atalgojums tiek noteikts nevis atkarībā no atsevišķajiem pakalpojumiem, bet kā konkrēta summa katru gadu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 22. februāris, *Nagyszénás Településszolgáltatási Nonprofit Kft.*, C-182/17, EU:C:2018:91, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

26 Turklāt, ja šis atalgojums ir noteikts, ņemot vērā normas, kas noteiktas Likumā par publiskā sektora un publiskajam sektoram piedarbināmu struktūru amatpersonu darba samaksu un tās noteikšanas kārtību, apstākļi, kdos prasītājs pamatlietā sniedzis attiecīgos pakalpojumus, atbilst tiem, kdos šāda veida pakalpojumi parasti tiek sniegti (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 12. maijs, *Geemente Borsele* un *Staatssecretaris van Financiën*, C-520/14, EU:C:2016:334, 29. un 30. punkts).

27 Turklāt, kā skaidri norādīts attiecīgā fonda statūtos, tā uzraudzības padomes locekļus ieceļ uz noteiktu gadu pilnvaru termiņu, un šāds ilgums saņemto atalgojumu padara par ilglaicīgu

(šaj? noz?m? skat. spriedumu, 2016. gada 2. j?nijs, *Lajvér*, C?263/15, EU:C:2016:392, 33. punkts).

28 Savuk?rt nevar piekrist Zviedrijas vald?bas nost?jai, saska?? ar kuru apst?klis, ka uzraudz?bas padomes loceklis pilda tikai vienu vai retas pilnvaras, pats par sevi nav pietiekams, lai secin?tu, ka past?v patst?v?ga darb?ba nol?k? g?t ien?kumus. Š? vald?ba uzskata, ka šaj? zi?? attiec?gajai personai ir j?veic akt?vas darb?bas, lai g?tu ien?kumus, kas izpaužas k? atalgojums par sniegtiem pakalpojumiem, un t?d?? darb?bai j?tiek veiktai komerci?l? veid?.

29 Lai gan patieš?m Tiesa attiec?b? uz nodok?a uzlikšanu priv?t?pašum? esošas zemes p?rdošanas dar?jumiem nosprieda, ka vienk?rša ?pašnieka ties?bu izmantošana pati par sevi nav uzskat?ma par saimniecisku darb?bu, bet ka tas t? nav, ja ieinteres?t? persona veic akt?vas zemes p?rdošanas darb?bas (šaj? noz?m? skat. spriedumus, 2011. gada 15. septembris, *S?aby u.c.*, C?180/10 un C?181/10, EU:C:2011:589, 36.–39. punkts, un 2015. gada 9. j?lijs, *Trgovina Prizma*, C?331/14, EU:C:2015:456, 23. un 24. punkts, k? ar? attiec?b? uz akt?v?m darb?b?m mežsaimniec?bas jom? – 2012. gada 19. j?lija spriedumu R?dlihs, C?263/11, EU:C:2012:497. 36. punkts), j?nor?da, ka š? judikat?ra ir ne tikai rakstur?ga nodok?a uzlikšanai priv?t?pašum? esošas zemes p?rdošanas dar?jumiem, bet ka katr? zi?? no t?s nevar secin?t, ka š?du dar?jumu veikšanas fakts ir nosac?jums, lai darb?bu var?tu uzskat?t par veiktu nol?k? g?t past?v?gus ie??mumus un t?d?? to var kvalific?t par “saimniecisku”.

30 No t? izriet, ka nevar apstr?d?t fonda, k?ds ir pamatliet?, uzraudz?bas padomes locek?a darb?bas saimniecisko raksturu ar to, ka šis loceklis pilda tikai vienas pilnvaras, lai gan šai darb?bai ir patst?v?gs raksturs un t? tiek veikta pret atl?dz?bu.

31 Turkl?t, t? k? Zviedrijas vald?ba šaj? zi?? ar? apgalvo, ka darb?bas, kas izpaužas k? viena vai dažu uzraudz?bas padomes locek?a pilnvaru ?stenošana, m?r?is neb?tu past?v?gi p?rdot pakalpojumus, ir j?atg?dina, ka saska?? ar iedibin?to Tiesas judikat?ru j?dzienam “saimniecisk? darb?ba” ir objekt?vs raksturs t?d? noz?m?, ka darb?ba par t?du ir uzskat?ma pati par sevi, neatkar?gi no t?s m?r?iem vai rezult?tiem (spriedums, 2018. gada 5. j?lijs, *Marle Participations*, C?320/17, EU:C:2018:537, 22. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

Par darb?bas patst?v?gu veikšanu

32 Run?jot par to, vai t?da darb?ba k? pamatliet? apl?kojam? ir j?uzskata par patst?v?gi veiktu, vispirms j?izv?rt?, vai t?da persona k? pras?t?js pamatliet? nav apliekama ar nodokli atbilstoši PVN direkt?vas 10. pantam k? darbinieks vai jebk?d? cit? status? esoša persona, kuru saista ar savu darba dev?ju darba l?gums vai cita veida juridiskas attiec?bas, kas rada padot?bas saiknes attiec?b? uz darba apst?k?iem un darba dev?ja atbild?bu.

33 Šaj? zi?? j?nor?da, pirmk?rt, ka šaj? gad?jum? pras?t?js pamatliet? nav uzskat?ms par algotu darbinieku. Proti, lai gan patieš?m vi?a atalgojums p?c iesniedz?jtiesas teikt? ir apliekams ar “algas” nodokli un soci?lo iemaksu ietur?jumiem, š? p?d?j? min?t? nor?da, ka pamatlietas kontekst? “darbinieka” attiec?bas starp juridisk?s personas uzraudz?bas padomes loekli un šo juridisko personu tiek kvalific?tas ar juridiskas fikcijas pal?dz?bu, jo š?das padomes loceklis neatbilst algota darba attiec?bas raksturojošiem krit?rijiem.

34 Otrk?rt, iesniedz?jtiesa uzskata, ka pras?t?js pamatliet? veic savu darb?bu nevis uz darba l?guma pamata, bet uz pakalpojumu sniegšanas l?guma pamata.

35 Trešk?rt, run?jot par t?s juridisk?s saiknes p?rbaudi, kas rada padot?bas attiec?bas saist?b? ar darba apst?k?iem un atalgojumu, k? ar? darba dev?ja atbild?bu, j?secina, ka padot?bas saikne saist?b? ar darba apst?k?iem nepast?v, jo, pirmk?rt, uzraudz?bas padomes locek?us nesaista attiec?g? fonda vad?bas strukt?ras instrukcijas, it ?paši tad, ja t?s ir par vi?u

darbības veikšanas kārtību. Tādējādi minētās uzraudzības padomes locekļiem patstāvīgi ir jākontrolē vadības struktūras stratēģija un šo fonda darbījumu vispārējā norise, un šāda pārraudzības funkcija nav saderīga ar padotības saikni.

36 Otrkārt, atbilstoši Iegumu sniegt prejudiciālu nolikumu sniegtajam norādēm, lai gan uzraudzības padome nosaka savu darba kārtību reglamentē, šo padome, šī ietvaros, nevar noteikt saviem locekļiem normas par veidu, kādā tiem ir individuāli jāsteno savas pilnvaras. Proti, atbilstoši šīm pašām norādēm uzraudzības padomes locekļi ir neatkarīgi šajā padomē un tiem ir jārīkojas kritiskā veidā attiecībā uz citiem tās locekļiem.

37 Taču, tādā gadījumā nepastāv padotības saiknes saistībā ar darba apstākļiem, šādas uzraudzības padomes locekļus nesaista cita veida juridiskas attiecības, kas radītu padotības saikni PVN direktīvas 10. pantā izpratnē. Līdz ar to tieši šīs direktīvas 9. panta gaismā pārc tam ir jāizvērtē jautājums par to, vai tāda darbība kā pamatlietā aplūkots ir jāuzskata par veiktu patstāvīgi.

38 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras par šo 9. pantu izriet, ka, lai noteiktu, vai persona patstāvīgi veic saimniecisku darbību, ir jāpārliedz par to, vai šādas darbības veikšana pastāv padotības saiknē (šajā nozīmā skat. spriedumu, 2015. gada 29. septembris, *Gmina Wrocław*, C-276/14, EU:C:2015:635, 33. un 36. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

39 Tādējādi, lai konstatētu, ka pastāv šāda padotības saikne, ir jāpārbauda, vai attiecīgā persona veic darbības savā vārdā, savas intereses un pati par sevi atbild, kā arī vai tā uzņem ekonomisko risku, kas saistīts ar šādu darbību veikšanu. Lai konstatētu attiecīgo darbību patstāvīgumu, Tiesa tādējādi ir jānoskaidro, ka nepastāv jā nekāda hierarhiskas padotības saikne, kā arī to, ka attiecīgā persona savas intereses un pati par sevi atbildēja, ka tā brīvi organizēja sava darba izpildes kārtību un pati iekasēja atlīdzības, kas veidoja viņas ienākumus (spriedums, 2015. gada 29. septembris, *Gmina Wrocław*, C-276/14, EU:C:2015:635, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

40 Kā tas tika norādīts šajā sprieduma 35. un 36. punktā, fonda uzraudzības padomes locekļa – kāds ir prasītājs pamatlietā – situāciju raksturo hierarhiskas padotības saiknes neesamība attiecībā pret šo fonda vadības struktūru un uzraudzības padomi saistībā ar šīs uzraudzības padomes locekļa darbības veikšanu.

41 To ievērojot, iesniedzējtiesa uzskata, ka prasītājs pamatlietā savu pienākumu izpildē kā attiecīgā fonda uzraudzības padomes locekļa nerīkojas nedz savā vārdā, nedz savas intereses, nedz par to uzņemties pats atbildību. Kā izriet arī no šo fonda statūtiem, šīs uzraudzības padomes locekļa darbība konkrētos gadījumos ietver fonda juridisku pārstāvīšanu, kas nozīmā pilnvaras uzņemties saistības tā vārdā šajā ziņā. Turklāt iesniedzējtiesa precīzi, ka minētās uzraudzības padomes locekļi nevar individuāli īstenot šai padomei piešķirtās pilnvaras un ka tie rīkojas šīs padomes intereses un tā uzņemties atbildību. Tādējādi šī ietvaros, ka attiecīgā fonda uzraudzības padomes locekļi individuāli neuzņemties nedz atbildību par šīs padomes darbībām, kas veiktas šo fonda juridiskās pārstāvības ietvaros, nedz atbildību par kaitējumu, kas nodarīts trešajām personām, pildot savus pienākumus, un tāpēc tie neuzņemties pašī par to atbildību (skat. pārc analoģijas spriedumu, 1991. gada 25. jūlijs, *Ayuntamiento de Sevilla*, C-202/90, EU:C:1991:332, 15. punkts).

42 Turklāt uzraudzības padomes locekļa situācijai, kāda tā ir prasītājam pamatlietā, atšķirībā no uzņēmēja situācijas ir raksturīgs tas, ka no viņa veiktās darbības nerodas nekāds ekonomiskais risks. Proti, iesniedzējtiesa uzskata, ka šāds loceklis saņem fiksētu atalgojumu, kas nav atkarīgs ne no viņa darbības apmēra, ne no viņa faktiski nostrādātajām darba stundām. Tādējādi atšķirībā no uzņēmēja viņš būtiskā veidā neietekmē ne savus ieņēmumus, ne izdevumus (skat., *a contrario*, spriedumu, 2009. gada 12. novembris, *Komisija/Spānija*, C-154/08,

nav publicēts, EU:C:2009:695, 107. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt šī iet, ka šādas uzraudzības padomes locekļa pieļautā neuzmanība savu pienākumu izpildē nevar tieši ietekmēt šā locekļa atalgojumu, jo saskaņā ar attiecīgā fonda statūtiem šāda neuzmanība var izraisīt šīs personas atsaukšanu tikai tad, kad ir ievērota konkrēta procedūra.

43 Taču nevar uzskatīt, ka persona veic saimniecisko darbību patstāvīgi PVN 9. panta izpratnē, ja tā neuzņemas šādu ekonomisko risku (šajā nozīmā skat. spriedumus, 2006. gada 23. marts, *FCE Bank*, C-210/04, EU:C:2006:196, 35.–37. punkts; 2007. gada 18. oktobris, *van der Steen*, C-355/06, EU:C:2007:615, 24.–26. punkts, un 2019. gada 24. janvāris, *Morgan Stanley & Co International*, C-165/17, EU:C:2019:58, 35. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

44 Ēmot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka PVN direktīvas 9. un 10. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka saimniecisko darbību patstāvīgi neveic tās fonda uzraudzības padomes loceklis, kāds ir prasītājs pamatlietā, kas, lai gan viņu nesaista nekāda hierarhiskas padotības saikne ar šā fonda vadības struktūru, kā arī viņš nav saistīts ar šādu saikni ar šā fonda uzraudzības padomi šīs padomes locekļa darbības veikšanu, nerkojas savā vārdā vai interesēs, par to pats neuzņemties atbildību, bet gan rkojas šīs pašas padomes interesēs, tai uzņemties atbildību, un viņš arī neuzņemas ekonomisko risku, kas izriet no viņa darbības, jo saņem fiksētu atalgojumu, kas nav atkarīgs no viņa darbības saņķsmā vai faktiski nostrādāto stundu skaita.

Par tiesāšanas izdevumiem

45 Attiecībā uz pamatlīetas pusēm šā tiesvedība ir stadijā procesā, kuru izskata iesniedzātītiesa, un tā lemj par tiesāšanas izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palātā) nospriež:

Padomes Direktīvas 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopājo pievienotās vārtības nodokļa sistēmu 9. un 10. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka saimniecisko darbību patstāvīgi neveic tās fonda uzraudzības padomes loceklis, kāds ir prasītājs pamatlietā, kas, lai gan viņu nesaista nekāda hierarhiskas padotības saikne ar šā fonda vadības struktūru, kā arī viņš nav saistīts ar šādu saikni ar šā fonda uzraudzības padomi šīs padomes locekļa darbības veikšanu, nerkojas savā vārdā vai interesēs, par to pats neuzņemties atbildību, bet gan rkojas šīs pašas padomes interesēs, tai uzņemties atbildību, un viņš arī neuzņemas ekonomisko risku, kas izriet no viņa darbības, jo saņem fiksētu atalgojumu, kas nav atkarīgs no viņa darbības saņķsmā vai faktiski nostrādāto stundu skaita.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – holandiešu.